

1. INLEIDING

Dit bestuursverslag maakt deel uit van de jaarrekening 2017 van de Stichting Hulpverlening en Opvang Prostitutie en Slachtoffers Mensenhandel (SHOP). In de jaarrekening legt SHOP verantwoording af over de financiële gang van zaken in het afgesloten kalenderjaar. De jaarrekening is bedoeld als verantwoording aan de gemeente Den Haag¹ als belangrijkste subsidiegever en verder voor een ieder die belang stelt in SHOP. SHOP geeft in dit bestuursverslag in grote lijnen de belangrijkste inhoudelijke, organisatorische en financiële onderwerpen van 2017 weer. Uitgebreide informatie met betrekking tot de activiteiten en de inhoudelijke resultaten van het jaar 2017 zijn opgenomen in het inhoudelijk jaarverslag 2017², dat het bestuur op 4 april 2018 heeft goedgekeurd. Dit bestuursverslag is opgesteld conform de Richtlijnen jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen 640 – Organisaties zonder winststreven, richtlijnen 640.512 tot en met 640.519)

2. MISSIE EN VISIE

Missie

SHOP is gevestigd in Den Haag en biedt dienst- en hulpverlening aan (voormalig) sekswerkers, slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen. SHOP is tevens het regionaal kennis- en expertisecentrum op deze beleidsterreinen. In opdracht van en gesubsidieerd door de gemeente Den Haag en met middelen van derden (overige overheden en fondsen) voert SHOP in samenwerking met andere organisaties professioneel de volgende taken uit:

- SHOP ondersteunt sekswerkers (man, vrouw, transgender) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep;
- SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben;
- SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter-)nationale mensenhandel;
- SHOP ondersteunt slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie uit voor de regio Den Haag en met ingang van 2016 ook voor de regio Hollands Midden;
- SHOP voert (in opdracht van de Gemeente Den Haag) en met ingang van 2017 de pilot project SHOP Jeugd (informatie en advies aan minderjarigen en betrokkenen en zorgcoördinatie voor de doelgroep 18-) uit.

¹ De gemeente Den Haag is de belangrijkste subsidiegever van SHOP. Daarnaast ontvangt SHOP voor de periode oktober 2014 tot juni 2018 middelen van het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna J & V) in het kader van de RUPS II regeling en van Veiligheidshuis Hollands Midden voor de uitvoering van de Zorgcoördinatie 18+. De samenwerking met Fair Work is in 2017 gecontinueerd. Deze partner ontvangt sinds 2016 een subsidie om extra activiteiten uit te voeren rondom arbeidsuitbuiting. SHOP voert een deel van het project uit en stelt haar faciliteiten ter beschikking. Voor de realisatie van het theaterproject BEMIN (onderdeel van de beschikking ABBA/VL/8934 aangepast) heeft FONDS 1818 een bedrag gedoneerd.

² Opgesteld door de directeur en bijlage 1 van de jaarrekening.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.
- SHOP werkt met betrekking tot haar hulp- en dienstverlening vanuit de visie 'cliënt centraal'.

3. ONTWIKKELINGEN EN RESULTATEN 2017

Inhoudelijke onderwerpen

De inhoudelijke resultaten van alle geplande activiteiten zijn opgenomen in het directieverslag 2017. is opgesteld conform de richtlijnen van de beschikking van de gemeente Den Haag (**ABBA/VL/5240**).

Het directieverslag geeft verder de resultaten van de volgende aanvullende projecten weer:

- In het hoofdstuk 'Organisatie' wordt het project 'Ontwikkeling cliëntenvolgsysteem (CVS)' beschreven. Op 13 juli 2017 is een subsidieaanvraag voor dit project ingediend (**ABBA/VL/10032**).
- In bijlage 1 van het directieverslag is de verantwoording van de resultaten voor de Regeling Uitstapprogramma's Prostituees (RUPS II) (**ABBA/VL/7217**) te vinden. In afwijking van voorgaande jaren is hierin het resultaat van 3,5 jaar activiteiten opgenomen. Hiervoor is gekozen omdat de huidige regeling per 30 juni 2018 afloopt.
- In bijlage 2 wordt een vijftal projecten beschreven waarvoor in april 2017 een aparte aanvraag is ingediend (**ABBA/VL/8934 aangepast**). In dit kader zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:
 - Continuering van de activiteiten van het project Chinezen In-Zicht;
 - Verkenning Thuiswerk;
 - Theatervoorstelling 'het stigma voorbij' (BEMIN);
 - Pilot Expertisepunt & Zorgcoördinatie mensenhandel minderjarigen Den Haag;
 - Oprichtingskosten en activiteiten 2017 Liberty the Hague (belangenbehartigingsorganisatie voor en door sekswerkers).

Tot slot

De samenwerking met Fair Work, die is ontstaan naar aanleiding van de verkenning (in 2016) naar *Overige vormen van uitbuiting* in Den Haag is gecontinueerd. Fair Work en SHOP hebben voor de Gemeente Den Haag het project *Aanpak arbeidsuitbuiting* uitgevoerd en het project ontwikkeld en uitgevoerd. De subsidieaanvraag is ingediend door Fair Work.

De urenrealisatie van de kerntaken in 2017 (ABBA/VL/5240)

Met ingang van 2017 werkt SHOP voor het eerst volgens de systematiek van de budgetsubsidie. De eerste uren-begroting, opgemaakt bij de aanvraag, behoefde in de loop van het jaar een bijstelling. SHOP heeft naar aanleiding van de resultaten van het derde kwartaal 2017 een herallocatie van middelen aangevraagd. Deze is gehonoreerd. Uit de definitieve resultaten blijkt dat de bijstelling in het najaar 2017 een goede keuze is geweest. Omdat het werken met een budgetsubsidie voor SHOP nog redelijk onbekend terrein is, wordt gemonitord of de aanvraag voor het komende jaar in lijn is met de resultaten van dit eerste jaar. Bij sommige kerntaken (zoals bijvoorbeeld het expertise/kenniscentrum) is gebleken dat registratie door de medewerkers niet eenduidig gebeurt waardoor er kleine afwijkingen kunnen ontstaan. Dit punt heeft de aandacht van het MT. Bij het eindresultaat is per kerntaak een kleine afwijking te zien, het grootste bij de zorgcoördinatie en bij het onderdeel Kennis en Expertise. Beide blijven echter binnen een acceptabele afwijking van 10%. In de tabellen hieronder zijn de gerealiseerde uren te zien. Deze worden vergeleken met de oorspronkelijke begrote uren en de later gealloceerde uren.

Tabel 1.1 Realisatie Residentiele hulpverlening (uit directieverslag)

Urenrealisatie per kerntaak	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Vershil begrote en gerealiseerde uren
Residentiële hulpverlening	14.730	15.986	16.016	- 30

Tabel 1.2 Realisatie niet-residentiele hulpverlening (uit directieverslag)

Urenrealisatie per kerntaak	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Vershil begrote en gerealiseerde uren
Niet-Residentiële hulpverlening	12.350	11.179	11.189	-10

Tabel 1.3 Realisatie Zorgcoördinatie (uit directieverslag)

Urenrealisatie per kerntaak ³	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Verschil begrote en gerealiseerde uren
Zorgcoördinatie				
Mensenhandel	1.570	1.658	1.498	160

Tabel 1.4 Realisatie Spot 46 (uit directieverslag)

Urenrealisatie per kerntaak	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Verschil begrote en gerealiseerde uren
Dienstverlening Spot 46	2.625	2.899	2.942	- 43

Tabel 1.5 Realisatie outreachend werk (uit directie verslag)

Urenrealisatie per kerntaak	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Verschil begrote en gerealiseerde uren
Outreachend werk	850	860	842	18

Tabel 1. 6 Realisatie kennis en expertise centrum (uit directie verslag)

Urenrealisatie per kerntaak	Begrote uren beschikking 2017	Begrote uren na herallocatie 2017	Gerealiseerde uren 2017	Verschil begrote en gerealiseerde uren
Kennis en expertise ⁴	900	443	343	100

Bijzonderheden bij inhoudelijke resultaten

Zoals eerder is gememoreerd zijn de inhoudelijke resultaten van alle geplande activiteiten opgenomen in het directieverslag 2017 (bijlage 1 van dit verslag). Hieronder staat het bestuur stil bij enkele bijzonderheden uit dat verslag:

24-uursopvang

In de periode 2014 - 2016 zijn er verschillende onderzoeken gedaan naar de kwaliteit van de 24-uursopvang. In 2017 is er een *Verbeterplan opvang* opgesteld waarin de kennis en gegevens uit de onderzoeken uit voorgaande jaren geconcretiseerd zijn. Met een interne werkgroep en onder begeleiding van een externe bureau is er gewerkt aan een programma van eisen (PvE) met betrekking tot herhuisvesting. In samenwerking met Haagwonen is SHOP op zoek gegaan naar een

³ Exclusief de 191 uren die gerealiseerd zijn voor de regio Holland Midden.

⁴ De activiteiten voor deze kerntaken worden uitgevoerd door alle teams.

pand waarbij de herhuisvesting van de 24-uursopvang gerealiseerd kon worden en de voorziening kwalitatief verbeterd kon worden. In het PvE is er voor gekozen om de diverse doelgroepen apart te huisvesten. Het is de bedoeling dat er een scheiding ontstaat tussen de noodopvang (cliënten hebben weinig zelfstandige ruimte, gericht op korte opvang als vangnet) en enkele aparte units met zelfstandige voorzieningen voor maximaal 4 cliënten. Deze units verschillen onderling in zelfstandigheidsniveau en doelgroep en bieden een lerende omgeving in een leefgroep. Er is ook veel in de deskundigheidsbevordering van de medewerkers geïnvesteerd. Scholing in groepsdynamica en coaching bij het gebruik van de leefgroepmethodiek hebben hierbij in 2017 centraal gestaan.

Zorgcoördinatie

In 2017 is gebleken dat de invoering van de *Zorgcoördinatie nieuwe stijl*⁵ (gerealiseerd in 2016) naast vele voordelen ook een kwetsbaar element in zich heeft. Door langdurige ziekte en uitval van de persoon die de functie 'zorgcoördinator' bemenste, zijn de begrote uren na herallocatie niet gerealiseerd. Het heeft enige tijd geduurd voordat deze functionaris vervangen kon worden. Hierdoor is de kwetsbaarheid van deze functie blootgelegd. Naar aanleiding hiervan is SHOP vanaf eind 2017 bezig om de functie van Zorgcoördinator zodanig in te richten dat deze situatie niet meer kan ontstaan.

Extra activiteiten 2017 (ABBA/VL/10032)

In 2014 is SHOP overgestapt naar het Clientvolgsysteem (CVS) van Conclusion. Ondanks vele aanpassingen en zeker naar aanleiding van de verslaglegging rondom RUPS II, heeft SHOP in 2017 moeten constateren dat het vertrouwen in de samenwerking met Conclusion geen basis meer had. Het CVS stelde SHOP niet in staat om altijd betrouwbare gegevens te genereren voor haar stakeholders. Omdat veranderingen in de organisatie en het nieuwe financieringssysteem van de gemeente ook om een nieuwe inrichting van het CVS vroegen, is besloten om op een ander CVS over te stappen. Medio 2017 is er gekozen voor een nieuwe leverancier: DA Systems. DA Systems werkt nauw samen met ROI Financials, het externe (financiële) administratiebureau van SHOP. DA Systems en ROI Financials hebben hun beider softwarepakketten gekoppeld waardoor SHOP 'the best of both worlds' gecombineerd kan gebruiken. Het CVS DAS kan worden gebruikt voor het vastleggen van de cliënt-informatie én voor de benodigde registratie voor de management rapportages. Dit nieuwe systeem is in 2018 geïmplementeerd.

⁵ Conform het eindrapport *Herijking doelen en samenwerking* in het Zorgnetwerk slachtoffers mensenhandel Den Haag, opgesteld in opdracht van de gemeente Den Haag heeft SHOP in 2016 de zorgcoördinatie taak aan één functionaris toegekend. De ontvlechting van de zorgcoördinatie uit het team AHV is in het eerste halfjaar 2016 afgerond. Uit een eerste evaluatie medio 2016 gaven de stakeholders aan dat de nieuwe werkwijze ten goede is gekomen van een heldere en efficiëntere werkwijze waardoor de verwijzing naar de Zorgcoördinatie van SHOP makkelijker is geworden en de lijnen voor overleg korter.

BESTUURSVERSLAG 2017

Projecten (ABBA/VL/8934 aangepast)

Zoals al eerder gememoreerd, worden de resultaten van deze projecten beschreven in bijlage 2 van het inhoudelijke jaarverslag 2017. Voor de extra activiteiten uitgevoerd in het jaar 2017 worden enkele bijzonderheden hieronder beschreven. Alle projecten zijn binnen de afgesproken termijn afgerond met uitzondering van het onderzoek 'Verkenning Thuiswerk'.

Verkenning Thuiswerk

Dit project is niet in 2017 afgerond omdat de verkenning uitgebreider is geweest dan oorspronkelijk was ingeschat. Verondersteld werd dat het leggen van contacten met de doelgroep moeizaam zou verlopen. Het aantal interviews is daarom oorspronkelijk begroot op 20. In werkelijkheid lukte het SHOP echter om 74 sekswerkers te bereiken. Hierdoor heeft het afronden van de verkenning vertraging opgelopen. Het onderzoek is weliswaar afgerond in december 2017 maar (in overleg met de subsidieverstrekker) kon in januari en februari 2018 nog worden gewerkt aan de realisatie van het rapport. Dit houdt in dat het budget en de begrote uren in het eerste helft van 2018 opgemaakt zullen worden. Het rapport wordt in maart 2018 opgeleverd.

Chinezen in Zicht

Naar aanleiding van een evaluatie eind 2016 is het project *Chinezen in zicht* succesvol gebleken en in 2017 doorgezet.

Tabel 1.7 Urenrealisatie

Urenrealisatie project	Begrote uren beschikking 2017	Gerealiseerde uren 2017	Vershil begrote en gerealiseerde uren
Chinezen In-Zicht	860	986	- 126

Alle afgesproken activiteiten zijn gerealiseerd. Het project is wel afgesloten met een licht verlies.

BEMIN

In de periode van 17 december tot 17 januari hebben SHOP, SPOT 46 en Liberty de theatrale expositie BEMIN georganiseerd in een pand aan de Stille Veerkade 19 in Den Haag. Door middel van een theatraal kunstproject (18 december - 6 januari) en een uitgebreid randprogramma (17 december - 17 januari) werd de stigmatisering van de sekswerker onderzocht en invoelbaar gemaakt. Het project had een lange aanloop. Vooral het vinden van de tijdelijke huisvesting heeft meer tijd geëist dan verwacht.

BESTUURSVERSLAG 2017

Het project is grotendeels door de gemeente Den Haag gefinancierd. Ook Fonds 1818 heeft een financiële bijdrage geleverd. Het project sluit echter wel met een verlies van € 12.852. Het is niet gelukt om andere fondsen voor het project te interesseren.

Liberty

De Gemeente heeft via SHOP middelen beschikbaar gesteld voor de oprichting van Liberty, de belangenbehartigingsorganisatie voor en door sekswerkers in Den Haag. Liberty is heel 2017 actief geweest, maar is officieel pas in juni van dat jaar opgericht als vereniging. SHOP ondersteunt de organisatie op twee manieren: door het pand van Spot 46 wekelijks voor het spreekuur en de interne activiteiten van Liberty ter beschikking te stellen en door het bestuur van Liberty te adviseren en te trainen op het gebied van het inrichten van de organisatie, het opstellen van beleidsplannen, etc.

RUPS II – uitstapprogramma (ABBA/NL/7217)

De uitvoering van RUPS II verloopt conform het in 2014 ingediende plan bij het ministerie van Justitie en Veiligheid (J & V) en het jaarlijks ingediende werkplan bij de gemeente Den Haag. Aan de subsidieaanvraag voor het uitstapprogramma RUPS II zijn door het ministerie van J & V de volgende doelen gekoppeld:

- Deelname aan een projectgroep, die de kwalitatieve en kwantitatieve voortgang bespreekt;
- Deelname aan landelijke RUPS-netwerkdagen;
- 180 seksueel dienstverleners zijn (vrijwillig) uit de prostitutie gestapt en hebben daarmee hun loopbaan een andere wending gegeven;
- Structurele, organisatorische inbedding van het uitstapprogramma in de werkprocessen;
- Regio-uitbreiding en landelijke dekking;
- Samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijfssectoren;
- Het project 'Terugkeer Hongaarse sekswerkers' is uitgevoerd.

Uit de opgestelde rapportage 2014-2017 blijkt dat SHOP de opgestelde doelen bereikt heeft.

Tabel 2 Resultaten RUPS 2014 - 2017

Fases ⁶	Resultaat 2014	Resultaat 2015	Resultaat 2016	Resultaat 2017	Totaal
Oriëntatiefase	89	45	68	56	258
Uitvoeringsfase (gestopt met werken)	59	37	53	66	215

258 unieke cliënten hebben van medio 2014 tot eind 2017 gebruik gemaakt van een of meer instrumenten of producten die met inzet van de RUPS-subsidie zijn ontwikkeld en ingezet. 203 cliënten daarvan zijn in deze 3 ½ jaar daadwerkelijk uitgestapt. De 43 cliënten die niet zijn doorgestroomd naar de uitvoeringsfase en dus ook (nog) niet duurzaam zijn uitgestapt hebben de oriëntatiefase nog niet afgesloten of zijn voortijdig uitgevallen. Redenen hiervoor kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Terugkeer naar het land van herkomst of vertrek naar een ander land om daar weer hetzelfde werk te gaan doen;
- Om uit te kunnen stappen een opleiding volgen maar deze opleiding bekostigen met sekswerk;
- Geen recht hebben op een uitkering en daarom doorwerken totdat er een andere baan gevonden is.

In de periode 2014 – 2017 is het uitstapprogramma structureel ingebed in de werkprocessen van SHOP. Het leefgebied werk is onderdeel van alle individuele trajecten bij het maatschappelijk werk van SHOP. Zodra cliënten te kennen geven met hun beroep als sekswerker te willen stoppen, stromen ze door naar de uitvoeringsfase van het uitstapprogramma. Ook Spot 46 besteedt tijdens haar gesprekken regelmatig extra aandacht aan het thema uitstappen. De samenwerking met de gemeentelijke Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid (DSZW)⁷, de vaste contacten binnen de afdeling Participatie van de gemeente Den Haag en de verbindingen met werkgevers en opleidingen is ook in 2017 goed verlopen. Zorg baart de inbedding in de regio. Tot op heden is het, ondanks de inspanningen van SHOP, niet gelukt om structurele afspraken te maken met de omringende gemeenten. Sekswerkers uit de regio maken echter wel gebruik van het programma, de exploitanten

⁶ Het verloop van de fases is complexer dan wat er in de subsidieregeling en -aanvraag staat. De oriëntatiefase en de uitvoeringsfase verlopen over het algemeen niet lineair en kunnen echt een paar jaar in beslag nemen.

⁷ Uit de RUPS II-middelen is een meerjarenafpraak gemaakt met de DSZW, waardoor de dienst een bedrag van € 80.000 op jaarbasis ontvangt, zodat de cliënten van de uitstapprogramma's van SHOP en Stichting De Haven gebruik kunnen maken van vaste contactpersonen en vastgelegde procedures. Tot op heden is er (ondanks herhaaldelijke verzoeken) door DSZW geen rekening ingediend voor het jaar 2016.

in de regio steunen de verspreiding van de informatie over RUPS II en het veldwerk in de regio verloopt goed. Inmiddels is bekend dat de regeling RUPS II doorgezet gaat worden.

Huisvesting

Naast het *Verbeterplan 24-uurs opvang* waarbij huisvesting een belangrijk rol speelt, zijn er naar aanleiding van het in 2016 gehouden onderzoek naar de staat van het pand aan de Herengracht 20 stappen gezet om de verhuurder Metterwoon structurele verbetering aan het kantoor van SHOP te laten realiseren. Dit proces verloopt moeizaam maar is in 2017 van start gegaan. Het is echter nog niet helder hoe de geconstateerde constructiefout gecorrigeerd gaat worden. Huisvesting blijft dus een zorgpunt.

4. FINANCIËLE RESULTATEN 2017

Over het cumulatief resultaat 2017 valt op te merken de sluiting van het financiële jaar met een kleine verlies van € 17.224,- . Debet hieraan zijn de tegenvallende resultaten van twee projecten (*ABBA/VL/10032*) en het tekort bij de uitvoering van de organisatie van de Landelijke RUPS Netwerkdagen. Hiervoor ontvangt SHOP subsidie van de Ministerie J&V. Over dit tekort wordt overleg gevoerd met de Ministerie van J&V om het budget te verhogen.

Verder wordt kort ingezoomd op de resultaten bij de verschillende in 2017 verstrekte subsidies.

(ABBA/VL/5240)

Voor het jaar 2017 is voor het eerst door de Gemeente Den Haag de budgetsubsidie systematiek⁸ op SHOP toegepast. SHOP heeft voor de uitvoering van haar kerntaken conform het Jaarplan 2017 een subsidie van € 1.958.540,00 van de Gemeente Den Haag ontvangen. De oorspronkelijke ingediende aanvraag is in het derde kwartaal 2017 gecorrigeerd via een aanvraag voor de herallocatie van de begroten uren. De inschattingen gemaakt in het door SHOP eerste opgestelde begroting volgens de budgetsystematiek strookte niet helemaal met de werkelijkheid. Ondanks deze interventie laat het eind resultaat afwijkingen zien. In vergelijking met 2016 is er bijvoorbeeld voor Spot 46 een lagere budget aangevraagd. De resultaat 2017 laat nu voor deze kerntaak een tekort van € 38.366,- . De afwijkingen in de gerealiseerde uren en de financiële resultaten 2017 worden geanalyseerd en gebruikt om – in overleg met de gemeente - mogelijke aanpassingen voor de komende jaren in te voeren. SHOP zal zich moeten buigen onder andere over het huidige uurtarief. Het is wellicht nodig om de verschillen tussen de verschillende onderdelen van SHOP - door bijvoorbeeld de verschillen in de inschaling van personeel bij de verschillende kerntaken – beter in de uurtarieven te verwerken.

⁸ Voorheen werd SHOP via een exploitatiesubsidie gefinancierd.

BESTUURSVERSLAG 2017

Over het jaar 2017 is er € 1.952.622,- aan middelen ingezet, waardoor er een kleine onderbesteding van € 5.918,- is.

(ABBA/VL/8934 aangepast)

In april 2017 is een aparte aanvraag ingediend voor de uitvoering van de volgende activiteit.

- Continuering van de activiteiten van het project Chinezen In-Zicht;
- Verkenning Thuiswerk;
- Theatervoorstelling 'het stigma voorbij' (BEMIN);
- Pilot Expertisepunt & Zorgcoördinatie mensenhandel minderjarigen Den Haag;
- Oprichtingskosten en activiteiten 2017 Liberty the Hague (belangenbehartigingsorganisatie voor en door sekswerkers).

Alle projecten zijn uitgevoerd conform de aanvraag met uitzondering van de het project Verkenning Thuiswerk. Het nog openstaande bedrag van dit project €20.679,-).wordt in overleg met de Gemeente vóór juni 2018 ingezet. Het rapport zal dan tegen die tijd gereed zijn. Bij SHOP Jeugd is een bedrag van € 6.036,- niet benut. De in 2017 niet uitgevoerde PR campagne is in voorbereiding en wordt in het voorjaar 2018 gestart. Dit budget zal dus in 2018 volledig benut worden. Twee projecten laten verliezen zien; een klein verlies bij Chinezen in zicht (€4.680,-) en een iets groter verlies bij BEMIN theater installatie (€12.852,-). Bij de eerste heeft het tekort te maken met het extra kosten gemaakt bij enkele activiteiten waarvoor dure apparatuur voor de simultaan tolk ingezet moest worden. Bij BEMIN heeft de fondsenwerving niet de beoogde resultaten. Fonds 1818 heeft als enige een bedrag van € 9.500,- toegekend.

(ABBA/VL/10032)

SHOP heeft besloten om naar een nieuwe leverancier voor haar CVS te stappen. Er is gekozen voor de implementatie van een software programma ontwikkeld in een samenwerking tussen DA Systems en ROI Financials, het externe (financiële) administratiebureau van SHOP. Het CVS DAS kan worden gebruikt voor het vastleggen van de cliënt-informatie én voor de benodigde registratie voor de management rapportages. Dit nieuwe systeem is in 2018 geïmplementeerd. De door de gemeente bestede middelen zijn volledig ingezet.

(ABBA/VL/7217)

In 2017 is er net als voorgaande jaren een subsidiebedrag toegekend van € 378.258,- voor de uitvoering van RUPSII. Deze subsidie maakt deel uit van een 4-jarig. Door de opbouw van dit project zijn er in de eerste 2 jaren, 2014 en 2015, minder middelen ingezet dan dat er zijn toegekend. Deze middelen zijn in 2017 als baten verantwoordt en volledig besteedt. Van de toegekende subsidie 2017

BESTUURSVERSLAG 2017

van € 378.258,- is € 323.697,- besteedt. Het resterende bedrag van € 54.651,- is in overleg met de gemeente als nog te besteden subsidie opgenomen en zal in 2018 als eerste in de baten worden verantwoord.

Overige Baten

Buiten de twee subsidietoekenningen van de gemeente Den Haag heeft SHOP in 2016 enkele activiteiten anders gefinancierd. In opdracht van de gemeente Den Haag en in samenwerking met Fair Work is een project *Overige uitbuiting* uitgevoerd in het verlengen van de verkenning rond *Overige uitbuiting* in de stad Den Haag uit 2016. Vanaf september 2016 levert SHOP de zorgcoördinatie voor slachtoffers mensenhandel in de regio Hollands Midden. Voor de uitvoering van bovengenoemde activiteiten heeft SHOP een totaalbedrag van € 31.335,- ontvangen. Het Ministerie van J&V heeft SHOP in oktober 2014 een subsidie toegekend voor de periode november 2014 tot juli 2018 voor de jaarlijkse organisatie van drie landelijke bijeenkomsten over de samenwerking tussen alle regionale projecten die betrokken zijn bij het uitstapprogramma RUPS II. SHOP doet dit in samenwerking met Prostitutie Maatschappelijk Werk (PMW) van de Stichting Humanitas in Rotterdam. De financiële resultaten van dit project laten een tekort zien van € 5.611,-. Om het tekort op te heffen is SHOP in gesprek met de Ministerie J&V. Inmiddels heeft de Ministerie SHOP gevraagd om de organisatie van de landelijke netwerkdagen op zich te nemen ook voor de periode juni 2018- juni 2019.

Conclusie financiële resultaten 2017

SHOP eindigt het jaar met een negatief resultaat van € 17.224,-. Het tekort is voornamelijk te wijten aan de overbesteding van het Theaterproject BEMIN en het project Chinezen in zicht. Daarnaast kent het landelijke netwerk programma RUPSII ook een tekort. Het overschot van subsidie ABBA/VL/5240 is lager dan 1%, maar tussen de kerntaken zijn overschotten en tekorten zichtbaar. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de wijze van aanvragen van de subsidie per kerntaak, zoals eerder uiteengezet in dit hoofdstuk, en zal kritisch worden bekeken bij de aanvraag voor 2019.

VOORUITZICHTEN 2018

Uit het voorgaande blijkt dat SHOP zich beweegt in een dynamisch en breed specifiek werk- en beleidsveld. Het directie verslag werpt ook een blik op de plannen voor de plannen voor het jaar 2018. De daarin opgenomen speerpunten voor 2018 zijn afkomstig uit het in 2015 opgestelde Meerjarenbeleidsplan 2016-2020. SHOP focust zich hierin op thema's die de komende vier jaar extra aandacht nodig hebben en waarbij voortdurend naar innovatiemogelijkheden wordt gekeken. Het Meerjarenbeleidsplan is geen statisch document. Het biedt een duidelijk kader en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

De speerpunten voor 2018 zijn:

BESTUURSVERSLAG 2017

- Doorontwikkeling van SHOP om de organisatie van het werk in samenhang toekomstbestendig te maken.

De externe omgeving waarin SHOP handelt, is onderhevig aan snelle veranderingen. De vraag van cliënten blijft centraal staan.. Het uitgangspunt 'cliënt centraal' vraagt een vertaling naar een flexibele en weerbare organisatievorm. De algemene uitgangspunten en de visie vragen om integrale beleidsontwikkeling, interdisciplinaire samenwerking en integrale verantwoordelijkheid. Dat betekent ook: een organisatie waar beslissingen op operationeel en tactisch niveau - binnen de algemene organisatorische en financiële kaders - kunnen worden genomen op de plek waar zich de (inhoudelijke) deskundigheid bevindt. Een verfijndere verdeling van procesverantwoordelijkheden en bevoegdheden is nodig, waar mogelijk gekoppeld aan de decentralisatie van de budgetverantwoordelijkheid. In 2017 zijn hierin belangrijke stappen gezet door het functiehuis overzichtelijk en update te maken en door het vaststellen van de notitie *Top van SHOP* waarmee het management laag van de organisatie heringericht is
- Implementatie van SHOP Opvang nieuwe stijl, waarbij de realisatie van andere huisvesting centraal staat. Eind 2016 nam het bestuur het besluit om de inmiddels problematische huisvestingssituatie van SHOP te verbeteren. Deze beslissing is in lijn met de conclusies uit het onderzoek van bureau Adorco, dat tussen 2015 en 2016 uitgevoerd is. Dit besluit is ook in financieel opzicht een uitdaging. SHOP beschikt zelf over een geringe reserve en moet andere financiële bronnen aanboren om deze ambitie te realiseren.
- Verbetering van de kwaliteit van de management rapportage en de koppeling naar de nieuwe subsidiesystematiek
- Verbetering van de secundaire processen.
- Uitbreiding van werkzaamheden naar de Regio Hollands Midden in overeenkomst met de doelen van RUPS II en met betrekking tot de Zorgcoördinatie Mensenhandel 18+ en 18-
- Evaluatie, versterking en aanpassingen voor de functie Zorgcoördinatie 18+ en 18- ende pilot project SHOP Jeugd
- Het voltooiën van het huidige RUPS programma in gepland voor juni 2018 en de realisatie van de verlenging voor de periode 2018- 2019.

Voor de uitvoering van de reguliere werkzaamheden en projecten verwacht het bestuur voor het jaar 2017 geen financiële bijzonderheden.

5. BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

Het bestuur stelt het inhoudelijke en financiële beleid van de organisatie op hoofdlijnen vast. De beleidsvoorbereiding en de invulling van het vastgestelde beleid is gedelegeerd aan de directeur.

Het bestuur heeft in 2017 acht maal vergaderd. Het bestuur heeft éénmaal met de Ondernemingsraad (OR) overlegd. Het bestuur heeft in 2017 haar focus gericht op de *Doorontwikkeling van SHOP* en de *Herinrichting van het management laag*. Veel aandacht heeft de huisvesting van de Opvang en van de Herengracht 20 geëist. Voor het eerst heeft SHOP een Risicomatrix ontwikkeld en is de Procuratieprotocol herzien en vastgesteld.

In 2017 waren er geen mutaties binnen het bestuur.

In 2017 was het bestuur van stichting SHOP als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Nevenfuncties	Datum Benoeming
Mevrouw P.M. Koene	Voorzitter met ingang van april 2016.	Lid adviesgroep 'Cultuureducatie op zijn Haags'	3 ^e termijn. Ingegaan op 20 april 2016. Herbenoeming niet meer mogelijk. Aftreding april 2020.
Mevrouw mr. M.W.A. Scholtes	Secretaris	Geen	3 ^e termijn. Ingegaan op 27 oktober 2016. Herbenoeming niet meer mogelijk. Aftreden oktober 2020.
De heer B. Venhuizen	Penningmeester met ingang van 8 september 2016.	Directeur Bestuurder Woonplus te Schiedam Lid van de raad van toezicht ministers te Vlaardingen	1 ^e termijn. Benoemd per 8 september 2016. Herbenoeming mogelijk in september 2020.
Mevrouw dr. V.Th. Tjon A Ten	Lid met ingang van april 2016.	Begeleider Studievertragers bij Culturele & Maatschappelijke Vorming van de Haagse Hogeschool (vanaf september 2015) Begeleider scriptiestudenten Pedagogiek van de Hogeschool Rotterdam (vanaf december 2016)	2 ^e termijn. Herbenoeming mogelijk in februari 2018.

BESTUURSVERSLAG 2017

		Secretaris Stichting WASTE, Advisers on Urban Environment & Development (Gouda)	
		Freelance Docent/begeleider Stichting Vorming Multicultureel Kader (SVMK)	
		Ambassadeur Bookids (Den Haag)	
De heer S. Fontein	Bestuurslid op Voordracht van de OR per 1 november 2015.	Hoofd vakgroep sales en relatiebeheer bij Stichting Koninklijke Rotterdamse Diergaarde	1 ^e termijn. Benoemd per 5 november 2016. Herbenoeming mogelijk in november 2020.

De leden van het bestuur van SHOP ontvangen een vrijwilligersvergoeding.

Het bestuur verklaart in het kader van dit verslag, dat het in 2017 geen bezoldiging heeft verleend aan medewerkers van SHOP, die de inkomensgrens overschrijdt, zoals benoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Het bestuur van Stichting Hulp en Opvang Prostituees en Slachtoffers Mensenhandel

Den Haag, 4 april 2018